

Μέσα στον χαλασμό και το σκοτάδι, κάποιοι είδαν φωτιές ν' ανάβουν στον Καφηρέα, σαν να τους καθοδηγούσαν. Πίστεψαν πως ήταν ντόπιοι που είδαν το κακό κι άναψαν τις πυρές για να τους δείξουν προς τα πού να πλεύσουν ώστε να γλιτώσουν την καταιγίδα. Όσοι μπόρεσαν να κινηθούν προς τις φωτιές, τσακίστηκαν στα βράχια της ακτής. Οι πολλοί πνίγηκαν. Κάποιοι κατάφεραν να σωθούν κολυμπώντας προς την ακτή. Ο θυμός θέριευε μέσα τους για την παγίδα στην οποία παρασύρθηκαν. Σκαρφάλωναν στα βράχια και κινιόνταν προς την κορφή όπου έκαιγαν οι φωτιές. Σκοτώνονταν από το χέρι του Ναύπλιου που έτσι έπαιρνε την εκδίκησή του για τον χαμό του γιου του, Παλαμήδη.

Είχε πάρει είδηση τους στόλους των Αχαιών που έπεσαν στην τρικυμία κι είχε ανάψει τις φωτιές για να τους παραπλανήσει. Και περίμενε στην ακτή, να σκοτώσει με τα χέρια του όσους, παρ' όλ' αυτά, γλίτωναν.

Δεν άργησε όμως ο Ναύπλιος να μάθει ότι ο θάνατος του γιου του οφειλόταν σε πλεκτάνη του Οδυσσέα. Και, το χειρότερο, ο φταίχτης είχε γλιτώσει από τον όλεθρο που προκαλούσαν οι αναμμένες φωτιές του, ενώ την γυναίκα του, Πηνελόπη, δεν μπόρεσε να την ρίξει σε αγκαλιά εραστή: Παρέμενε πιστή στον άνδρα της. Η μια εκδοχή, αναφέρει ότι τρελάθηκε και βούτηξε κι αυτός στη θάλασσα του Καφηρέα και πνίγηκε. Η άλλη ότι τον κυνήγησαν οι Αχαιοί. Διέφυγε στη Χαλκίδα όπου τον έκαναν βασιλιά τους.

Ο θάνατος του Αίαντα

Για τον Αίαντα τον Λοκρό, οι θεοί είχαν ετοιμάσει ειδική μεταχείριση καθώς δεν είχε ξεχαστεί η ιεροσυλία του, να βιάσει την Κασσάνδρα μέσα στο ναό της Αθηνάς και να γκρεμίσει το εκεί άγαλμα της θεάς. Με ένα κεραυνό του πατέρα της, η Αθηνά χτύπησε το πλοίο και το έστειλε στον βυθό. Ο Αίαντας βρέθηκε στην θάλασσα να παλεύει απεγνωσμένα

με τα πελώρια κύματα. Ο Ποσειδώνας τον είδε και για μια στιγμή τον λυπήθηκε. Οδήγησε τα κύματα να τον παρασύρουν στα βράχια των Γυρών, ερημονήσων κοντά στην ακτή της Μυκόνου. Ο Αϊαντας κατάφερε να πιαστεί σε έναν από αυτούς και να σκαρφαλώσει πάνω του.

Νομίζοντας ότι για κάποιο λόγο είχε εξασφαλίσει την βοήθεια του Ποσειδώνα και γνωρίζοντας ότι το ναυάγιο του πλοίου του είχε προκληθεί από την Αθηνά, ορθώθηκε πάνω στον βράχο και ούρλιαξε ότι, όσο κι αν η θεά ήθελε τον χαμό του, αυτός σώθηκε. Αυτή τη φορά, θύμωσε με την ξιπασιά του κι ο ίδιος ο θεός της θάλασσας. Ύψωσε την τρίαινά του και χτύπησε τον βράχο που άνοιξε στα δυο. Ο Αϊας βρέθηκε πάλι στην άγρια θάλασσα και πνίγηκε. Λίγες μέρες αργότερα, τα κύματα ξέβρασαν το πτώμα του στην ακτή της Μυκόνου ή της Δήλου, όπου το έθαψε η Θέτιδα.

Στην Οδύσσεια (δ 499 κ.ε.), ο γέρο Πρωτέας διηγείται στον Μενέλαο πώς έγιναν τα πράγματα (σε μετάφραση Αργύρη Εφταλιώτη):

«Τέλειωσ' ο Αϊαντας μαζί με τα μακρόκουπά του

καράβια. Πρώτα στις Γυρές τον πήρε ο Ποσειδώνας,

πέτρες θεόρατες, κ' εκεί τον έσωσε απ' το κύμα*

θα γλίτωνε κι ας είχε του κ' η Αθηνά ένα πάθος,

λόγο αν δεν έβγαζε βαρύ στο σκοτισμό του απάνω,

πως ξέφυγε τα κύματα στο πείσμα των θεώνε.

Κι ο Ποσειδώνας άκουσε τ' αγέρωχά του λόγια,
κι αδράχνει το τρικράνι του στα δυνατά του χέρια,
χτυπάει το βράχο της Γυρής, και τονέ σχίζει* μέρος
έμειν' εκεί, και στο γιαλό πετάχτηκε άλλο μέρος,
που ο Αϊαντας κρατιότανε μες στην πολλή του ζάλη,
και τονέ ρίχνει στους βυθούς του απέραντου πελάγου.
Έτσι αφανίστη ο Αϊαντας αρμύρα αφού κατάπιε».

Ο Βιργίλιος ήθελε την Αθηνά να σχίζει τον βράχο με δεύτερο κεραυνό. Ο ίδιος αναφέρει ότι κάποιοι από τους συντρόφους του σώθηκαν αλλά τα κύματα τους παρέσυραν στη Λιβύη όπου και παρέμειναν για πάντα.

(τελευταία επεξεργασία, 14 Απριλίου 2022)